

saa godt som enstemmigt udtalt Ønske om Adskillelsen — det er kun ganske faa Mennesker, som have undladt at skrive deres Navn paa en Liste, der var fremlagt om Adskillelsen — men ogsaa Aamtsraadet har givet sin enstemmige Tilslutning til Sagen. Jeg har fremhævet dette for at det dog ikke skulde faa Udseende af, at det kun er disse to Steder i Jylland, som blev nævnte af de ærede Forespørgere, hvor der har været Ønsker fremme af denne Beskaffenhed. Jeg er vis paa, at naar ærede Medlemmer ville røre ved disse Forhold, er der mangfoldige Steder, hvor Beboerne med virkelig Vægt og gode Grunde kunne godtgøre, at der er Trang til en saadan Sogneadskillelse. Det var blot dette, jeg havde Lyst til at fremføre, for at denne Sag ikke skulde gaa den højtærede Minister ud af Minde, og for at disse Folk, naar de komme igen med deres Andragende, maa møde en lidt venligere Behandling.

J. Jensen (Aalborg Amts 1ste Valgkreds): Jeg har tænkt paa at fremdrage nogle særlige Tilfælde, hvor der er søgt om Adskillelse af Sognekommuner, men forinden jeg gør det, har jeg Lyst til at fremkomme med nogle Bemærkninger om Sagen i dens Almindelighed. Det er nemlig en Sag, som ikke alene er bleven drøftet, naar der specielt har været Andragender fremme, som ikke ere blevne bevilgede, men som i sin Almindelighed har været under Debat i den senere Tid, og jeg er temmelig overbevist om, at der i den Henseende er et Omslag i Tiden fra, hvad der maaske var Tilfældet, den Gang Landkommunalloven blev vedtagen. Jeg tror, at de to ærede Forespørgere have Ret i den Udtalelse, som navnlig blev pointeret af det ærede Medlem for Aalborg Amts 4de Valgkreds (Th. Thomsen), at de mange Arbejder, som nu maa udføres i Kommunerne, og særlig ogsaa den humane Opgave, er traadt meget mere i Forgrunden nu og vejer meget mere, end den Gang Landkommunalloven blev vedtagen. Der er selvfølgelig meget rigtigt i det, den højtærede Minister har nævnt som Grunde, der kunde tale for en Adskillelse — han nævnte ogsaa noget af det, som er anført i de afslaaede Andragender — men jeg er temmelig overbevist om — og det kender jeg fra min egen Praksis — at der er mange Grunde, som ligge bag ved det, der anføres, men som ikke komme frem, og som Ministeren ifølge hele sin Stilling — nogen egentlig praktisk Erfaring kan han jo ikke sidde inde med — ikke kan se,

da de, som sagt, ikke udtrykkelig kunne lægges frem i Andragender. Jeg vil nævne enkelte saadanne Sager, som ude i Sognekommunerne veje mere end de Grunde, som ere nævnte af Ministeren, og som i mange Tilfælde ogsaa føres frem i Andragender. Der er f. Eks. vort Vejvæsen. Det spiller en langt større Rolle nu i Kommunen end tidligere, idet det lægger Beslag paa en langt større Del af det kommunale Budget end for nogle Aar tilbage. Alene den store Udvikling af Andelsmejerierne har gjort, at Udgifterne til vort Vejvæsen ere blevne mangedobbelt forøgede, og dette i Forbindelse med, at vi i Almindelighed i Kommunen ere blevne nødte til at lægge paa Hartkornet, og ogsaa lidt paa Formue og Lejlighed og derved ere blevne underkastede en større og større Kritik med Hensyn til de kommunale Sager, har gjort, at vi i mange Kommuner med Hensyn til Vejvæsenet ere gaaede til i Stedet for at betale for alt Arbejde paa Vejene med rede Penge at fordele en stor Del af Arbejdet mellem Beboerne i Kommunen in natura. Navnlig saadant noget som Kørsel af Grus have vi i mange Egne af Jylland, i det mindste da i Aalborg Amt, hvor jeg er bedst kendt, fordelt paa Beboerne. Men i saadanne store Kommuner, og jeg kan specielt nævne den, som blev nævnt af det ærede Medlem for Aalborg Amts 4de Valgkreds, er denne Fordeling næsten umulig, for hvad der kan gøres i det ene Sogn, kan ikke gøres i det andet. Gøres der Forsøg paa at gennemføre det, bliver der Misfornøjelse, for saa synes Beboerne i det ene Sogn, at de komme til at køre for meget i Forhold til, hvad de køre i det andet, og saa sige de i Sogneraadet: Vi kunne ikke være tjente med det, vi ville ikke have det Spektakel, vi maa hellere betale for det hele. Men naar Kommunens Beboere finde det økonomisk besparende at fordele Arbejdet in natura, er det uheldigt, at Ministeren modsætter sig saadant, det fører til, at Kommunen faar endogsaa flere Kroners Merudgift pr. Td. Hartkorn. Vi Landmænd vide, at det spiller ingen Rolle, om vi skulle køre noget Grus en Dag eller to om Sommeren til Vejene, det ville vi meget hellere end betale 3—4 Kr. pr. Tønde Hartkorn. Jeg kan ogsaa nævne Skolevæsenet. Naar der i en Kommune er 3—4 Skoler, og der i en Skole er en Del gammelt Materiel — det er f. Eks. Tilfældet i det Sogn, hvor jeg har den Ære at være Formand for Sogneraadet — og man saa begynder at